

Ismeretlen bíráló Kodály Zoltánról.

Tudjuk, hogy az Eötvös-kollégista Kodály Zoltán doktori értekezése a népdal és verstan közös kérdéseit faggatta. (A magyar népdal strófaszerkezete, 1906, különnyomat a Nyelvtudományi Közlemények-ből.) Disszertációjának egyik bírálója a professzorai közül *Ponori Thewrewk Emil*, a jeles filológus volt, aki maga is több művében foglalkozott zenetudományi, ritmikai, verstani kérdésekkel. Kodály doktori értekezésének arra a példányára bukkan-
tam, amely Ponori Thewrewké volt s benne találtam egy kézirati fogalmaz-
ványt, Kodály boldogult professzorának a Kar számára írt bírálóat az érte-
kezésről. Kodály hatvanadik évét ünnepli az ország, ezért is érdemes közreadni
most ezt a bírálati vázlatot. Így következik betűhíven:

„Ezt az értekezést egészben véve helyeslem s a szóbeli rigorosum alap-
jával való elfogadásra érdemesnek ítélem.

A magyar népdal strófaszerkezete.

Amit ez az értekezés fölvet, nem egyéb mint a dallam és szöveg rhytmikai congruentiójának a kérdése.

Érdeme, hogy a legújabb külf rhytmikai kutatások eredményeit a magyar népdalra [alkalmazza].

A detailban sok minden van, amit világosabban helyesebben és tanusá-
gosabban lehetett volna fejtegetni; hanem azért az értekezés egészben véve megállja helyét

a változékonyság. —

A tudománynak minden tünenényre kell kiterjeszkednie; de eredményében (ezt a két szót áthúzta) de ami a fő, suchen den ruhenden Punkt in der Erscheinungen Flucht.

s minthogy a magy. népdalról van itt szó,

A rhytmus (áthúzta)

28. l. Azt üzenete a likit-lakatos, a lakatos. „A sor voltaképp 4-es, echo-
szerű toldalékkal.“ így a szerző

Tudni való, hogy eredeti alakja:

— uu | — uu | — uu | — —

„a likit-lakatos“ a későbbi betoldás Hátulról való toldást látunk

Átalmentem én a Tiszán ladikon,

ladi-ladi-ladikon

Gessler szavai Schiller Telljében a dialógusnak megfelelőleg (a formájá-
ban szót áthúzta) vannak rhytmizálva. Hogy egyik másik színész milyen
tempóban, milyen prozódiai változtatásokkal szavalja, az nem a metrika dolga.

A hangzó stb. metrikailag csak akkor fontos, ha stabilis változtatás[*t*]
okoz.“

Eddig a bírálát, helyesebben a futtában papírra vetett vázlat. Tán nem volt éreketlen a rég halott mestert megidézni Kodály Zoltán ünnepén. Kifogásai alig érintik az értekezés érdemét, valóban ez a doktori értekezés „egészben véve megállja a helyét“. Ma is tanulunk belőle. *Ortutay Gyula.*

Hogyan készült Vajda János költeményei válogatott gyűjteményének kiadására?

Birtokomban van Vajda János *Összes Költeményeinek* (1881) II. kötete, mely az elbeszélő darabokat foglalja magába. Ebben az Abafi Lajos Nemzeti Könyvtárában megjelent kötetben az *Alfréd regénye*, a *Jávorfa regéje*, a *Mit kongnak, bongnak a harangok*, a *Találkozások* és a *Béla királyfi* című művei találhatóak. A bordáshátú, piros bőrbbe kötött és *Vajda kisebb költeményei* II. aranybetűs címfelírással ellátott könyv két szempontból érdemel figyelmet: egyrészt azért, mert magáé a költőé volt, másrészt pedig, mert lapjain több. tőle származó és irodalomtörténetileg is érdekes bejegyzést, változtatást találunk.

A kötetet egyik korán elhunyt tanítványomnak, László Istvánnak a szülei adták nekem kegyeletos emlékezésül. Az ő tulajdonukba rokon kapcsolatok révén került. Eredetileg a költő egyik nővére, Vajda Róza örökölte végrendeletileg. Ő ajándékozta el fivére halálának másnapján, 1897. jan. 18-án Lakos Alfrédnak. Erről a kötet első lapján található irónos bejegyzés tanúskodik és e szerint: „E könyv Vajda János tulajdona volt. — Nővérétől Vajda Rózától (beszúrással!) kaptam, 97. január 18-án Lakos Alfréd.“ Különben a kötet később több ízben gazdát cserélhetett, mert a belső címlapon a szöveg felett ezt a tintával való beírást olvashatjuk: „Ilonka húgocskámnak 9-dik születésnapjára. Székely Béla.“

Minden jel arra mutat, hogy mikor Vajda költeményei válogatott gyűjteményének a kiadására készült, ezt a kötetet is felhasználta munkapédányul. Általában gondosan olvashatta a szöveget, mert még a csekélyebb sajtóhibákat is kijavította. Nem valószínű azonban, hogy maga a könyv a szedők kezébe került volna. Annál sokkal jobb állapotban van. A következőkben közöljük a költő korrektúráit. Valamennyi jel és szöveg irónnal van bejegyezve. Mindenekelőtt mellőzi Vajda a belső páros címlap szövegét, a páratlan címlapról pedig elhagyja a nevét és a címet így alakítja: *Elbeszélő Költemények*. Ugyancsak törli az *Alfréd regényének* mottóját, melyet A. (!) Taine *Voyage en Italie*jából vett és eredetiben közölte. Az *Alfréd regényében* különben több változtatást eszközöl. Törli az I. ének 10. és 11. sorát (Miként ha tiszta fényből, napsugárból Lett volna alkotatva...) és a 22. sor felét és a 23. sort (a nap jó fénye Elbújhatott mellette.). A 133. és 134. soron (És kujtoroghatsz erre arra, mint Szegény faczér jágerlegény, kopogva) sokáig töpreng. Először kóbor vadászról akar írni, majd így javítja a két sort: *Es kujtoroghatsz erre arra majd Mint elkopott hóhérinas, kopogva*. A 195. sorban egy felesleges kötőjelet hagy el. A *Mit kongnak, bongnak a harangok* című művében két kisebb javítást végez. A 27. sor végén lévő pontosvesszőt kettősponttá változtatja, a 275-ben pedig a ritmust javítja *nekem* helyett *nékemre*. Azonban nemcsak tipográfiai, hanem lényegbevágó változtatásokat is eszközöl

a *Találkozások* c. budapesti életképén. Elhagyja az Első ének felírást s helyébe ezt írja: I. A vácsi utca! Törli az I. 10. 3-ik sorának sorvégi vesszőjét és az I. 22. 1-ső sorának hibás kezdő O-ját Ö-vé javítja. Az I. 43. 5-ik és 6-ik sorát (Így lón a kis hegyi kalandor Vagyonos úr, Örvényi Andor) először így változtatja: Így lón a kis hegyi tekergő Vagyonos úr, Örvényi Ernő. Majd ezt a két sort is törli és ezt írja helyébe, ami az Eendrödi Sándor gondozásában 1903-ban megjelent kiadásban is megtalálható: *Es mert azontúl is szerzett ő. Lett gazdag úr. Virányi Ernő.* Így lett a *Találkozások* hőse Örvényi Andorból Virányi Ernő. Pintér Jenő Tudományos rendszerezésében is csak az utóbbi nővről tesz említést (VII. 470. l.). Az Andor-nevet Vajda a továbbiakban is majdnem mindig törli és Ernőt ír helyébe. Érdekes, hogy a költő a hősnő névvel sincs megelégedve. Így módosítja a Perzsiske-Eperkét Et'ke-Etelkére. Az özvegy asszony szép leánya tehát Ete'ke lesz. Az I. 64. 6-ik sorának sorvégi vesszője helyett pontot rak. Törli a Második ének- és a Harmadik ének-felírásokat is. (A Negyedik ének felírását azonban nem!) A III. 9. 2-ik sorában a keresztyén-szót keresztn-re változtatja s ugyanezen szakasz 4-ik sorának sorvégi vesszője helyett pontosvesszőt tesz. A III. 35. utolsó sorát (Ő benne minden hangulat) így javítja: *Ő benne mind csak hangulat.* A III. 39. 4-ik sorának e szavát *felér* a ritmika kedvéért fölére javítja. A III. 40. 6-ik sorát (Adná ily sokszor már a rútat) így alakítja: *Adná is sokszor már a rútat.* A III. 49. 5-ik és 6-ik sorában alkalmazta az I. énekben elvetett rímpárt s e két sor helyett („Valami henczegő kalandor“, Gondolta róla magá Andor.) ezt írja: „*Valami henczegő tekergő*“, *Gondolta róla maga Ernő.* A III. 50. 5-ik és 6-ik sorát (Monoklival, szemén, szivarral Ajkán vagdalkozik Andorral) egészen átgyúrja: *Ajkán szivarral, csiptetővel Szemén, vagdalkozik Ernővel.* A IV. 6. 7-ik sorának sorvégi pontosvesszője helyébe kettőspontot rak, a IV. 7. 1-ső sorának második és harmadik szava közé pedig vesszőt (sörény-nyel, vágatva). A IV. 34. 2-ik sorában a *Villámtűz ű-jét* a ritmus javára *ü-vé* változtatja. Sajtóhibát javít a IV. 51. 1-ső, a IV. 57. 4-ik és 6-ik, a IV. 53. 1-ső és a IV. 59. 4-ik sorában. A IV. 51. 7-ik sorát hangulatosan két gondolattal közé iktatja. A IV. 61. 2-ik sorának végére pedig pontot tesz. A kötet utolsó darabját, a *Béla királyfi* című költői beszélyét, melyet megjelenésekor Gyulai Pál komény tárgyilagossággal bíralt, Vajda nem akarta felvenni a válogatott gyűjteménybe. Ezért húzta át a címet, fölébe írta: „Kimarad az egész“, alul pedig: „az egész a válogatott gyűjteményből kihagyandó“ (később ezt a két szót: „válogatott gyűjteményből“ áthúzta). A tartalomjegyzéket követő fehér lapon Páris-címmel mintegy 8 soros versformájú beírás is volt, ezt azonban egy kéz — talán a költő — törlőgumival egylegre olvashatatlaná tette.

E bejegyzések főként azért érdemelnek figyelmet, mivel ezeket az eredeti szövegen történt változtatásokat a későbbi Vajda-kiadások is magukévá tették.

Dénes Tibor.

Adalékok Kónyi János életéhez.

A m. kir. Hadilevéltár iratai között Kónyi életének két fontos korszakára: a nősülésre és a leszerelésre vonatkozó feljegyzéseket találtam. Hogy Kónyi nős volt, azt az 1783. szept. 21-én gr. Széchenyinek írt saját leveléből tudjuk.¹ Feleségére vonatkozólag azonban közelebbit eddig nem tudtunk. A Hadilevéltárban talált adatok megerősítik az eddig ismerteket, sőt valószínűvé teszik Kónyi feleségének nevét is. 1777. júl. 9-én a Főparancsnokság iktatókönyvébe a következő bejegyzés került: „Eva Török Bittet um die Erlaubnis sich mit dem Adam Batthyanischnen Fe'ldwäbel Joh. Konyi mit welchem sie bereits verschproche ist, verheuraten zu Dürfen.“² (Kónyi ezredének, a 34. gyalogezrednek akkor Batthyányi Adám volt a tulajdonosa.) A parancsnokság Kónyi házasságát kezdetben nem engedélyezte. Később azonban Török Éva türelme meghozta a kívánt sikert, mert alig 7 hónappal később, 1778. máj. 20-án Kónyi az ezred mintalajstromában már így szerepel: „Feldwebel Johann Konyi von Nemesdad (!) aus dem Somogyer Comitat gebürtig, 35 Jahre alt, cath. ein Fleischhacker, *verheirat*: absent (nämlich die Gattin), *ohne Kinder*.“³

A mintalajstromból megtudjuk, hogy Kónyi nem „egyszerű paraszti családból származott“, mint eddig hittük, hanem előnévvel rendelkező nemes volt, Nemesdad nevű községünk nincsen. Ez egész biztosan elírás. A hely csak Nemesdéd lehet. Kónyi u. i. maga mondja, hogy ő somogyi ember. Nemesdéd pedig Somogy megye egyik nemesi faluja. Abban az időben u. n. „kuriális“ (egyetkes) nemesek lakták az egész falut. A nemesi jegyzékek a kuriális nemeseket nem említik névszerint, de Kónyi nemességét már csak azért sem vonhatjuk kétségbe, mert *a katonai hatóságok a hivatalos iratokon csak igazolt nemességet tüntetnek fel*. S hogy Kónyi nem tolnamegyei vagy baranyai mint Szinnyei⁴ hitte, az, ezek után nem vitás. Ugyancsak biztos az is, hogy nem protestáns volt, hanem katolikus. Ha pedig 1778-ban 35 éves volt, akkor minden valószínűség szerint 1743-ban született s ha ehhez hozzávesszük azt, hogy 1792-ben még könyve jelent meg,⁵ akkor megdől az is, hogy 40 éves kora körül halhatott meg.

A mintalajstrom érdekes adata az is, hogy Kónyi mészáros volt. Mert az 1783. dec. 6-án írt levele, melyben arról panaszkodik Széchenyinek, hogy már 9 éves strázsamester s nem halad előre, valamint ez az adat, a tanoncidő és a strázsamesterséget megelőző szolgálati idő, összeegyeztetés után arra enged következtetni, hogy Kónyi kb. 1762–64-ben, 20–22 éves korában állhatott be katonának. Ez pedig megdönti Szinnyei véleményét, mely szerint: „kiszolgált már 1785-ben a 12 éves kapitulációt; ekkor búcsút vehetett a katonaelettől“. Mert ha 1783-ban már 9 éves strázsamester, akkor 1773-ban már strázsamester volt. Ahhoz pedig, hogy strázsamester legyen, szintén kellett kb. 10–12 évet szolgálnia. Mindezeket összevetve, Kónyi teljes szolgálati idejét

¹ Grün Albert: *Gróf Széchenyi Ferenc és Kónyi János*. Magyar Könyvszemle. 1902. 319–346. l.

² M. kir. Hadilevéltár világháború előtti irattár. Generalkommandó iktatókönyvei: Prot. exhib. in Publ. 1777. 551. l.

³ Bécs. Kriegssarchiv. Musterliste des Inf. Reg. Nr. 34. 1778. máj. 20.

⁴ *Magyar Irók*. 6. köt. 941. h.

⁵ *Elme futtatások*. Avagy Bellebellének és Karpillónak tündéres történetei.

kb. 20—25 esztendőre becsülhetjük, ami szép teljesítmény lehetett, s ebből megérthetjük az öregedő Kónyi nyugalom utáni vágyát.

A Főparancsnokság folyamodványai között volt az Eszterházy Antal herceg-ezredbeli Kónyi János őrmester kérvénye⁶ is. A döntés így szólt: „... wegen des Anton Eszterhazischen Feldwäbel Joann Konyi an Hofkriegsrath“. A Legfelsőbb Haditanács engedélyezte ugyan a leszerelést már aug. 16 án; de nem volt benne köszönet, mert Kónyinak, az akkori szokásoknak megfelelően *két alkalmas embert kellett maga helyett állítania s kettős ruhapénzt kellett fizetnie*. Csak ha ennek eleget tett, „vehetett búcsút“ a katonaelttől. Hogy ez a súlyos feltétel mily nehezére eshetett Kónyinak, bizonyítja egyik, 1784. szept. 17-én kelt, Széchenyi Ferenchez írott levele, melyben megírja, hogy *egy* embert már sikerült ugyan állítania, de a másikra már nincsen pénze. A gróftól kért segítséget, amit Széchenyi, vomakodva bár, de mégis megadott.⁷ Ezért húzódtott Kónyi leszerelése a következő esztendőre.

Lukács József.

Olasz könyv Petőfiről.

Ezen a címen jelent meg Garzantinál, az egyik legnagyobb olasz kiadónál Antonio de Marassovich Petőfi könyve, amely fontos állomást jelent az itáliai idevágó tanulmányok sorában. Marassovich nem először lép az olasz közönség elé. Nővérével, Máriával, Krisztus jegyesével *A megrájtás m'sztériuma az Isteni Sztinjátték első énekében* c. mélyreható filozófiai, teológiai, allegorikus és szimbolikus taglalás tárgyává teszi az első éneket s kimutatja annak és az egész isteni költeménynek mélységesen emberi értelmét. Marassovichot számtalan szál fűzi Magyarországhoz. Egy évet töltött a szegedi egyetemen ösztöndíjjal, mint Várady Imre professzor tanítványa. Nyelvünk, irodalmunk kitűnő ismerője. Főmunkája ez a Petőfi-könyv. Költőnkről szóló tanulmányok, teljes és részleges műfordítások nem hiányzanak az olasz irodalomban sem, mégis Marassovich könyve számos lényeges pontban különbözik előnyösen elődjeitől. A tárgy sajátos jellegének megfelelően két arányos részre osztotta munkáját: az egyik az emberrel, a másik a költővel foglalkozik. Az elsőben megrajzolja Petőfi életét, kiemelve benne a legérdekesebb mozzanatokat, a nélkül, hogy engedne a kísértésnek, s olcsó regényes színezést osepépészne a tárgyalásba. Életrajzában csupán a hiteles adatokat használja fel. A második részben végigtanulmányozza a költő jellemvonásait: ih'etének őszinteségét, az éltető erőt, melyet a tiszta népi költés hagyománya öntött belé, nagyszabású szerelmi és hazafias ideáljait, művészi és társadalmi küldetésének tudatát és hitét, úgyhogy a végén teljes képet kap az olasz olvasó Petőfi életéről és egyéniségéről.

Számtalan műfordítás kíséri és egészíti ki mindkét részt s ezek nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy még mélyebb bepillantást nyerjen az olvasó Petőfi sajátosan magyar világába. Alaposság, rendszeresség, a Petőfi-irodalom eredményeinek lelkiismeretes mérlegelése, s okszerű felhasználása és finom beleérvő

⁶ M. kir. Hadileváltár világháború előtti irattár. Generalkommando iktató könyvei. Prot. exhib. in Oeconom. 1784, 288. l.

⁷ Grün Albert i. m.

erő jellemzi ezt a nagyvonalú tanulmányt, amely lépten-nyomon hazánk politikai történetének is bámulatosan tiszta ismeretéről tanúskodik. Bármelyik oldaláról veszi szemügyre Petőfi életét, illetve egyéniségét, eszméinek fejlődését, mindig meglátja benne a lényegest és egyszerűségéhez méltó közvetlenséggel fejteget mindent. Bátran állíthatjuk, hogy ez a legjobb könyv, amelyet Petőfiről eddig olasz nyelven írtak. A címlap Petőfi eszményített arcképét ábrázolja. Marassovich egyébként 1941-ben Petőfi könyve méreteihez fogható Madách-tanulmány megírásához fogott. Az orosz háború kitérésekor azonnal jelentkezett frontszolgálatra s mint hadnagy — Petőfi hagyományaihoz híven — az első pillanattól kezdve kint van az orosz harctéren.

(Trieszt).

Ternay Kálmán.

Hírek.

Kosztolányi Dezső Társaság alakult az elhunyt szülővárosában, Szabadkán. A Társaság egyetlen tiszteleti tagja a nagy költő édesanyja.

Az első magyar szaksajtókiállítás. Ez év jan. 25-én nyílt meg a Műcsarnok épületében az első magyar szaksajtó kiállítás. Tizenhat teremben közel ezer folyóirat sorakozott fel szakok szerint, szemléltető elrendezésben: az egyes folyóiratok borítékait, címlapjait, érdekesebb szöveglapjait és illusztrációit kivágatok alakjában, keretben a termék falaira függesztették. A kiállításon a tudományos, a művészi és a gyakorlati élet minden ága képviselve volt. A főterem statisztikai adatai könnyen és áttekinthetően szemléltették az egyes vidékek szaksajtójának megoszlását; ezek szerint az Alföldön jelenik meg a legtöbb folyóirat (131), ezután következik a Dunántúl (111), Erdély (100), Felvidék (60), Délvidék (25) és Kárpátalja (16). Megemlítjük azt is, hogy Kárpátalján 5, az Alföldön pedig csak 2 idegennyelvű szakfolyóirat jelenik meg. A kiállítás rendezői az első teremben a magyar hírlapirodalom multjának szemléltetésére a XVIII. század érdekesebb és ritkább sajtótermékeit is bemutatatták.

A Magyar Művelődéstörténet köteteinek kiadása a mult századot tárgyaló ötödik kötettel végére ért. A szerkesztés *Domanovszky Sándornak*, a mai magyar művelődéstörténeti kutatás irányító mesterének érdeme. A kultúrhistóriai szintézis szükségességére az egész mű előszavában, az első kötetben, mutatott rá: „Nemcsak történeti kultúránk elmélyítésénck és minél szélesebb körben terjesztésénck van szüksége a szintézisre, hanem magának a művelődéstörténeti kutatásnak is. Amint szintézis nincs analízis nélkül, úgy fordítva, analízis sincs szintézis nélkül.“ Az anyag gyűjtésének és feldolgozásának ma még meglévő egyenetlenségei követelték a megírás szakemberek közti felosztását. Az irodalomtörténeti fejezeteket *Szilágyi Lóránd* (I. kötet, Irodalmunk kezdetei), *Kardos Tibor* (II. kötet, A humanista irodalom), *Császár Elemér* (III. kötet, Vallásos és hősi irodalom, XVI—XVII. század), *Alszegehy Zsolt* (IV. kötet, A könyv és olvasója, XVIII. század) és *Farkas Gyula* (V. kötet, Író és olvasó a XIX. században) írták. A többi közül különösen a nevelés- és oktatástörténeti fejezetek-

ben van a tárgy természete szerint sok irodalomtörténeti vonatkozás. A szópkiállítású köteteket gazdag képanyag teszi teljessé, mely sokszor szerves egységet képez a szöveggel. Kár, hogy a képek „jegyzetei“, kissé korszerűtlenül, a képektől messze, a kötetek végére kerültek. A Magyar Művelődéstörténet megjelenése Hóman Bálint és Szekfű Gyula Magyar Történetét szépen egészíti ki és a Magyar Történet óta történetírásunk legnagyobb cseményének tekinthető

Elhúnytak.

ALLAGA VILMA (özv. fejéregyházi Csapody Istvánné, nemes), magánzó, szül. Szabadkán 1868. május 1-én, megh. Budapesten 1942. december 7-én. — R. kat. Atyja: A. Géza zeneszerző. 1891-ben ment férjhez dr. Csapodi István orvostanárhoz s 1912-ben lett özvegyé. — Tárcákat és novellákat írt kül. lapokba. — Munkái: *Filemon ezredes*. Írta C. Lamiraudie. Ford. (Családi Regénytár 4.) Bp., 1900. — *A kék ruhás asszony*. Ered. elb. *Psyché lámpája*. Léon de Tenseau után. (U. o. 18.) U. o., 1902. — *Genoéva megtérése*, írta C. Lamiraudie. Ford. (U. o. 47.) U. o., 1906. — *Almavirág. Boldogasszony kis katonája*. Elbek. (U. o. 69.) U. o., 1911. — Betűjegyei és alá nevei: A. V.; A. Vilma; Fehéregyházy Lehel.

BÉLDY MIHALYNÉ, l. *Halász Margit*.

BENDE (valójában Bien) LASZLÓ, v. hírlapíró, szül. Budapesten 1908-ban, megh. mint katonai munkaszolgálatos 1942. novemberében. — Izr. 1928/39. az *Esti Kurir* munkatársa volt s a lapba irodalmi és kulturális riportokat meg színi kritikákat írt.

BIRTHA JÓZSEF, ref. lelkész, szül. Órban (Szabolcs vm.) 1877-ben, megh. Debrecenben 1942. december 3-án. — Pályáját mint kolozsvári hit-tanár kezdte. 1903-ban Léván lett r. lelkész. Az 1918-iki cseh megszállás kezdetén internálták. Kiszabadulása után Budapestre menekült s az 1920. nemzetgyűlésen a nyirbátori kerületet képviselte kereszténypartí programmal. Utóbb Apagyon lett r. lelkész. A kormány megbízásából Amerikában is járt. — Szépirod. jellegű munkái: *Elbeszélés Kálmán életéből*. Hollandból átd. Kolozsv., 1902. — *Órangyal*. Imakönyv katonák és itthonmaradottak sz. Léva. 1914. — *Nagypéntek — Húsvét*. Háborús egyh. beszédek. U. o., 1916. — Tizenkét évig szerk. a *Lévai Óráló*-t.

BÖLÖNI VILMOS JENŐ, unit. espereslelkész, szül. Kövenden (Torda-Aranyos vm.) 1878. május 6-án, megh. Kolozsvárt, 1942. decemberében. — 1900-ban Sepsikőröspatakon, 1909-ben Székelyudvarhely lett r. lelkész. — Egyh. beszédei: *Unit. Szószék* (1907/13.). — Munkái: *Az én beszédeim „lélek és élet“*. Beköszöntő besz. Székelyudvarhely, (1909). — *Próftáljatok*. Egyh. beszédek. U. o., 1925.

CSAPODY ISTVANNÉ (özv. fejéregyházi), l. *Allaga Vilma*.

DÉNESFAY (Dinich) ÖDÖN, nagykereskedő, szül. Szulokon (Somogy vm.) 1885. október 16-án, megh. Budapesten 1942. december 3-án. — G. kat.

Szülők: Din'ch Károly, Hampck Erzsébet. Eredetileg tornatanár volt Pécsen, majd Budapesten. 1914/18. katonáskodott, az ellenforradalom idején előbb a propaganda-, később a vall.- és közokt. minisztériumban a filmesztálya vezetője, 1922/26. nemzetgyűlési, 1931/34. országgyűlési képviselő volt. Végül burgonya- és élelmiszenagykereskedő lett a fővárosban. — 1914 előtt több filmdarabot írt és rendezett.

DRASKÓCZY LAJOS (dolinai és draskóczi), ny. ev. teol. dékán, szül. Hódmezővásárhelyen 1868-ban, megh. Budapesten 1942. november 2-án. — Szülők: D. Lajos ev. lelkész, Nagy Klementina. Előbb ev. lelkész, majd teol. tanár s végül dékán volt Eperjesen. — Minket érdeklő munkái: *Alkalmi beszéd a m. kőr. egyh. 99. é. fennállásának emlékkünnepén.* Eperjes, 1901. — *Alkalmi beszéd a reformáció emlékkünnepén.* U. o., 1902. — *Alkalmi beszéd a kassai ev. I. anyaközs. temploma alapkövetétele 100. évford... emlékére.* Kassa, 1905. — *Cipruslomb.* Eperjes, 1906. — *Búcsú-beszéd.* U. o., 1907. — *Alkalmi beszéde ... Bocskay István emlékére tartott hálaadóistentiszteleten.* U. o., 1907. — *Az egyh. beszédért. fejlődése.* U. o., 1908.

ERŐS ISTVÁN, magántisztviselő, tart. zászlós, szül. Budapesten 1914. április 25-én, megh. a Don menti harcokban 1942. szeptember 23. án. — R. kat. Szülők: E. Vilmos, a *P. Hírl.* v. rovatvezetője, Toma Eugénia. 1932-től a *P. Hírl.* főtisztviselője volt — Munkái: *Az ezüst völgy.* Irta Frank C. Robertson. (P. Hírl. Kvek. 520.) Bp., (1937). — *Harminc erős vígyázó.* Irta G. C. Henderson. (U. o. 619/20.) U. o., (1939?). (2 köt.) — *Kaland a lávamezőn.* Irta John Hamlin. (U. o. 629/30.) U. o., (1940). (2 köt.)

ESTERHAZY LASZLÓ [Pál Mária] (galánthai gr.), v. b. t. t., cs. és k. kamarás, nagybirtokos, szül. Sárosdon (Fejér vm.) 1857. június 22-én, megh. Budapesten 1942. október 3. án. — R. kat. Szülők: E. László, br. Orczy Erzsébet. Tagja volt a régi főrendiháznak. Bakonyszombathelyi birtokán gazdálkodott. — Vadász-tárcái: *Vadász-Lap* (1895/914).

FAZEKAS BERTALAN (felei), szül. 1896 kör., megh. Gyimesbükön 1942. decemberében (46 éves). — Több színdarabját játszották budapesti színpadokon és a rádióban.

FLIGL JÓZSEF, ny. máv. főfelügyelő, szül. Budapesten 1868-ban, megvilkolták u. o. 1942. október 9. én. — R. kat. Szülők: F. Nándor, Weszele Hernina. Középsiskoláit a Markó-u. főreáliskolában, zenei tanulmányait a Nemz. Zenedében végezte. Mint zongoraművész 1878 óta hangversenyezett Magyarorsz.-on és a külföldön. 1918/30. Nirschy Emília táncakadémiájának zenei vezetője volt. — Egy ideig zenekritikusa volt a *P. Hírl.*-nak és 1926-tól zenei tudósítója a lipcsei *Zeitschr. f. Musik*-nak. Számos novellája és verse jelent meg m. és ném. lapokban.

GEGUS DANIEL (kisgezsenyi és gerzsényi), ny. rendőrfőkapitányhelyettes, szül. Pilismaróton (Esztergom vm.) 1870. december 11-én, megh. Budapesten 1942. november 13-án (tem. napja). — Ref. Szülők: G. Nándor ref. espereslelkész, nagysárori Machik Rozália. Tanulmányait a bpi ref. g'mn.-ban és a jogi karon elvégezvén, 1892—1927. a bpi államrendőrség szolgálatában állott. Rendőri szakirodalmi működésén kívül 1893-tól verseket is írt bpi

napilapokba és folyóiratokba. — Szépirod. jellegű munkái: *A börtön felé.* (Nagyharang. 6.) Bp., 19—. — *Őszi ugaron.* Költemények. U. o., 1921. — A bpi Uránia tud. szính. 1906. bemutatta *Rendnek muszáj lenni* c. darabját.

GUTTMANN MIHALY, dr. phil., az orsz. rabbiképző ny. igazgatója, szül. Főlegyházán (Bihar vm.) 1872. február 6-án, megh. Budapesten 1942. november 7-én. — Tanulmányait a bpi rabbiképzőben és egyetemen 1903. elvégezvén, csongrádi rabbi, majd 1907. a bpi rabbiképzőn a talmudi tudományok tanára lett. 1921. ugyane minőségben a boroszlói Jüd.-Theol. Seminarhoz került, melynek később elnöke lett. A jeruzsálemi zsidó egyetemen is megfordult s annak dékánja volt. 1933. a bpi Orsz. Rabbiképző igazgatója lett. 1942. nyugdíjazták. — Egyik szerk. volt a *M. Zsidó Szlé* nek. — A m. irodalomtörténetet is érdeklő munkája: *Péchi Simon szombatos imádságos könyve.* (IMIT Kiadv. 39.) Bp., 1914. (Közzétette Harmos Sándorral.)

GYOMLAY GYULA, dr. phil. ny. egyet. ny. r. tanár, a M. Tud. Akad. t. tagja, szül. Nagyváradon 1861. július 29-én, megh. Budapesten 1942. október 22-én (tem. n.). — R. kat. Szülők: Gy. Gellért kir. tan., csatóházi Csathó Polygéna. Tanulmányait a bpi egyetemen elvégezvén, 1883-ban a középisk. tanárképző gmnáziumának tanára lett. Később a Bpi Tanárképző Intézet, a br. Eötvös József Kollégium, s 1918/34. a pozsonyi, illetve pécsi Erzsébet-tudományegyetem görög-tanára, 1922-ben a bölcsészeti kar dékánja, 1926-ban az egyetem rektora volt. A M. Tud. Akad. 1898-ban lev., 1938-ban tiszt. tagjává választotta. — Sokat foglalkozott a m. igeidőkkel s erre vonatkozó kutatásait a *Nyelvtud. Közlem.*-ben (1907/8), a *Béthy-émlék*ben (1903), az *Akad. Értes.*-ben (23. k.), s a *M. Nyelvt.*-ben (1923) tette közzé. Utóbbiban jelent meg *A feltételes-megengedő mondatok szórendjéről*, stb. c. értekezése is. Tanulmányokat írt továbbá *A jelölés és tolmácsoló művészetéről* (*M. Műsz.* 1920. és bővebben *B. Szle* (1939), valamint Arany János inverzióiról és verseléséről is. A *Petőfi-émlék*ben (Bp., 1909) lefordította Petőfi két versét ógörögre. — *Világhódító* c. 3 fv. tragédiájával megnyerte 1920-ban a M. Tud. Akad. Teleki díját. — Egyéb, minket érdeklő munkái: *Platon vál. művei.* II. köt. Ford. (Filozófiai Írók Tára. 11.) Bp., 1893. — *Demosthenes beszédei.* II. r. Ford. U. o., 1896. (Gör.-m. és csak m. kiadás.) — *A tudákos helyesírásról és kiejtésről.* Pécs, 1926.

HADHAZY ZSIGMOND (nemes), dr. jur., ny. főispán, kir. közjegyző, szül. Hajdúhadházon 1876. május 7-én, megh. Debrecenben 1942. december 11-én. — Ref. Szülők: H. József, H. Eszter. A jogot Debrecenben és Kolozsvárt elvégezvén, 25 évig ügyvédkedett szülőhelyén s mint ilyen megválasztották a nemzetgyűlés tagjává. 1924/32. Hajdú vm. és Debrecen főispánja volt. Ekkor kir. közjegyző lett. — Tárcái: *Debr. Függetl. Újs.* (1906), *Vadászat és Allatvil.* (1906).

HAL VIKTOR, ny. iparostanoncisk. igazgató, szül. Somogyásmonban 1866-ban, megh. Pécsváradon 1942. október 14-én. — R. kat. Lengyelén, Szarazdon és Pécsváradon tanítóskodott. — Munkatársa volt a *Pécsi Közl.*-nek.

HALASZ MARGIT (Béldy Mihályné), min. számvevősegi főtanácsos neje, szül. Rinyakovácsin (Somogy vm.) 1877. kör., megh. Budapesten 1942. decemberében. — Atyja H. Imre, ref. lelkész. P. isk. tanári oklevelét 1897. a

soproni orsolyitáknál szerezte. 1899-ben ment férjhez. — 1893 óta írt verseket a *Kép. Családi Lapokba*, majd a *B. Hírl.*, *Hazánk*, *Háztartás*, *M. Génius*, *M. Szele*, *Prot. Pap*, *Protestánsok Lapja*, *Rádió Élet*, *Új Idők*, *Vas. Újs.* stb. c. lapkba. — Versköte: *Golgotavirágok*. (1931. sajtó a.) — Írásain a Dabasi Halász Margit nevet használta (d. Halász Bálint sz. közlése szerint nem tartozott a d. Halász-családba).

HEBRONY JÓZSEF, dr. jur., ügyvéd, szül. Bánhorváton (Borsod vm.) 1868. január 14 én, megh. Sajószentpéteren 1942 októberében. — Mint m'skölci ügyvéd és hírlapíró, megalapítója volt az ottani *Ellenzék* c. függetlens. lapnak. 1906/10. a dédesi kerületet képviselte a parlamentben függetlenségi programmal. 1906. X. 11-étől 1909. II. 7.-éig a *Miskolci Napló* főszerk. volt.

HUNYADI SANDOR, hírlapíró, szül. Kolozsvárt 1890. (s nem 1893. mint lexikonaink írják) október 2-án, megh. Budapesten 1942. október 10-én este, — Ref. Szülők: Bródy Sándor író, Hunyadi Margit színésznő. 1909-ben mint gimn. magántanuló öngyilkossági kísérletet követett el, mert „megúnta az életet”. (V. ö. *A Polgár* 1909. VI. 10.) Előtte ismert első cikke 1914. XI. 8. jelent meg a *Morsz.*-ban, melybe 1917-ig sokat írt, Utóbb Kolozsvárt hírlapíróskodott mint az *Ellenzék* b. munkatársa. *Feketeszáru cseresznye* c. darabjának a Vígszính.-ban elért nagy sikere után Budapestre költözött, ahol legutóbb az esti *Morsz.* b. munkatársa volt. A most folyó háború elején kiutazott Amerikába, ahonnan csak nagy nehézséggel tudott hazavergődni. — Színművei: *Júliusi éjszaka*, vígj. 3 felv. (bemut. a bpi Vígszính. 1929 Szilveszter éjjelén); *Feketeszáru cseresznye* színj. 3 felv. (u. o. 1930. XI. 6.); *Pusztai szél*, színj. 3 felv. (u. o. 1931. X. 24.); *Erdélyi kastély*, színj. 3 felv. (u. o. 1932. X. 21.); *Ritz 1919*, színj. 3 felv. (u. o. 1933. III. 18.); *Aranyifjú*, bűnügyi tört. 3 felv. (u. o. 1933. XII. 16.); *Bors István*, színj. 3 felv. (u. o. 1938. II. 26.); *Hazasi napsütés*, színj. 3 felv. (u. o. 1939. I. 21.); *Kártyázó asszonyok*, színj. 3 felv. (u. o. 1939. XI. 8.). — Munkái: *Feketeszáru cseresznye*. Színm. Kolozsv., 1930. — *Diadalmas katona*. Elbek. U. o., 1930. — *Bakaruhában*. (A Szính. Élet 10. sz. színdarabmell.) Bp., 1932. — *Téli sport. Családi album*. (Az Athen. 2 P. Regényei.) U. o., [1934]. — *Az ötpengős ledny*. Elbek. U. o., 1935. — *A Vígszínház negyven éve. 1896—1936*. [U. o., 1936.] — *A vöröslámpás ház*. Elbek. [U. o., 1937.] — *Géza és Dúdn*. Reg. U. o., 1937. — *A tigriscsíkos kutya*. (Elbek.) U. o., [1938]. — *Nemes fém*. (Az Athen. Regtára.) U. o., 1938. — *Jancsi és Juliska*. U. o., 1939. — *Kártyabotrány asszonyok között*. Reg. U. o., [1939]. — *A fattyu*. [Reg.] U. o., [1941.] — *Magyarországi kaland*. Elbek. U. o., [1942.]

KOVÁCS LAJOS, unit. lelkész, szül. 1882-ben, megh. Brassóban 1942 októberében. — Kissolymoson. Nagyajtán s végül Brassóban lelkészkedett. — Egyházi beszédei: *Unit Szószék* (1907, 09, 11/3).

LIPTÓFALVI (1905-ig Honisch) ISTVAN (Lipót), volt lapszerkesztő, szül. Tornallyán (Gömör-K. shont vm.) 1871., megh. Budapesten 1942. november 29-én (tem. napja). — Szülők: Honisch Lipót, Popovics Mária. Előbb tíz évig az aradi *Alföld*, majd a marosvásárhelyi *Székely Hírl.* szerkesztője volt, később Budapestre került, ahol az *Egyetértés*, utóbb a *Morsz.* főmunkatársa, az 1919-iki kommun bukása után a *Törekvés* szerk.-tulajdonosa volt. Maros-

vásárhelyen br. Bánffy Dezső polit. titkára is volt. Többször föllépett vidéken mint képviselőjelölt, de kisebbségben maradt. — Munkája: *Egy leány története*. Reg. Arad, 1903. — Liptófalvi H. István és Liptófalvy István néven is írt.

MAJTHÉNYI GYÖRGY, I. *Matuskovics János György*.

MARKUS PÁL (jolsvai), hírlapíró, szül. 1911-ben, megh. az orosz harctéren szerzett sebesüléséből kifolyóan 1942. október 1-én (?). — R. kat. Legutóbb a Kátay József vaskereskedő cég beltagja volt. 1942-ig mint hírlapíró a *Nemz. Újs.*, *Esti Kis Újs.* és *Kis Újs.* c. bpi lapok munkatársa volt. Többek közt a spanyol polgárháborúról írt riportokat.

MATAVOVSZKY BÉLA (alsó- és felsőrusbachi), kir. tan., ny. kir. tanfelügyelő, szül. Rimaszombatban 1856-ban, megh. Győrött 1942. november 26-án. — Gimn. tanulmányait Lőcsén és Sopronban, az egyetemet Budapesten végezte s 1883-ban középisk. tanári oklevelet szerzett. 1884-ben baranyavmi tanfelügyelői töltnök, 1885-ben s tanfelügyelő lett s még ebben az évben Tolna megyébe, 1886-ban pedig Bereg megyébe helyezték át. Itt 1891-ben kir. tanfelügyelővé nevezték ki s e minőségben 1892-ben Sáros vmébe, 1906-ban Zólyom vmébe, 1910-ben pedig Győr vmébe helyezték át, ahol 1918 után nyugdíjazták. — 1877–83. a *Sopron* c. lap b. munkatársa, majd társzerkesztője és a budapesti *Ellenőr*-nek külső munkatársa volt. — Szépirod. jellegű munkája: *A szeszélyes véletlen*. Sopron, 1882. — Ő szerk. az *Emlékkönyv a M. Tört. Társ.-nak Sopronban időztese alkalmával* (Bp., 1883) c. kiadványt, amelyet Szinnyei M. Béla Antal f. keresk. isk. igazgatónak tulajdonított.

MATUSKOVICS JÁNOS GYÖRGY, banktisztviselő, szül. Nagybecskereken 1885-ben, megh. öngyilkosként Budapesten 1942. november 23-án. — R. kat. Iskoláit szülővárosában, Besztercebányán és Szegeden végezte. Szülők: M. Mátyás, Chualla Teréz. Az 1920-as évek elején a Táltos c. irod. vállalat igazgatója volt. — Versei, műfordításai, elbeszélései, tárcái és kritikái 1908-tól kül. bpi és vid. lapokban és folyóiratokban. — Munkái: *Esteli énekek*. Bp., [1911]. — *Noa-Noa*. Irta Gauguin. Ford. Modern Kvtár. 119/20. U. o., 1912. — *A jegyene alatt*. Novellák. U. o., 1913. — *Talpra magyar!* Alk. ifj. színj. 1 felv. (Tört. és Isk. Játékok. 7.) U. o., 1914. — *Téli szimfóniák*. Régi és új versek. U. o., 1917. — *Majális*. Reg. (Athenum Kvtár. 85.) U. o., 1922. — *A szent*. Reg. Irta Conrad Ferdinand Meyer. Ford. U. o., 1922. — *Aladin első szerelme*. Reg. Bécs, 1925. — *Mese a csodádlatról*. Bp., 1929. — *A kis verklis fiú*. U. o., 1930. — *Az anyja mindig segít*. U. o., [1931]. (Mindhárom *Az Én Újságom Könyvei* sorozatban s egy kötetbe egyesítve is.) — *Mit tud a kis egér és egyéb mesék*. U. o., [1931]. — *Podri-Podri és a varázsló*. (Mesék.) (U. o.), [1931]. — *Aranymálinkó*. (M. Regények. 16.) U. o., [1932]. — *Valúta! Budapest—Zürich—Páris*. (Milliók Könyve. 242.) (U. o., 1932.) — *Ősök földje*. Reg. U. o., 1933. — *Hátán háza, kebelén földje*. (Milliók Könyve — Az Ifjúságnak. 12.) U. o., (1933). — *Ali basa meg a kacsá*. [U. o., 1933.] — *Elefántunk meg a baka*. [U. o., 1933.] — *Mese a csodádlatról*. U. o., [1934]. — *Ali basa meg a kacsá a Balatonnál*. U. o., [1934]. — *Matyi itt van*. Ifj. reg. U. o., [1934]. — *Lizi*. Reg. (M. Regények.) U. o., [1936]. (2 köt.) — *Pali és Lili*. Két kis kocsi kalandjai. [U. o., 1937.] — *A kéz*

beszél. A gyakorlati chromantia kézikönyve. U. o., 1939. — *Urifiú.* Reg. U. o., [1943.]

NAGY KAROLY, ny. ref. lelkész, szül. Ref.-Kovácsházán (Csanád vm.) 1858. augusztus 15-én, megh. Makón 1942. november 15-én. — Szülők: N. János tanító, Asztalos Julianna. A teológiát Debrecenben elvégezvén, 1881/7. s., illetve h. lelkész volt Mezőberényben. 1887-ben Kovácsházán, 1900-ban Makón lett r. lelkész. — 1875—1913 (?) írt verseket és tárcákat vidéki s elvétele budapesti lapokba és folyóiratokba. 1902-től szerkesztette a *Makói Hírl.*-ot. — Munkái: *Költemények.* Debr., 1880. — *Emlékbesz. és ima Szentandrás Pál... sírköve leleplezése alk.* Bókésyula, 1884. — *Ima* [jambusokban Rudolf trónörökös emlékére]. Gyoma, 1889. — *Beköszöntő egyh. beszéd.* Gyula, 1900. — *Imák és emlékbesz. Kossuth Lajos gyászünnepején.* Ref.-Kovácsháza, 1894. — *Újabb költemények.* Makó, 1901. (Ifj. Abrányi Kornél előszavával.)

PÁSZTOR JÓZSEF (V[ásárhelyi]), ny. magántisztviselő, szül. Fülöp-szálláson (Pest vm.) 1873. december 29-én, megh. Budapesten 1942. november 4-én, hosszas betegség után. — R. kat. Eredetileg vaskereskedő inas volt, majd elvégezte a nagyváradi keresk. akadémiát és a keleti keresk. tanfolyamot. 1899. jún. 2.-ától 1920. ápr. 30.-áig az I. P. Hazai Takarékpénztár tisztviselője volt. E mellett 1900-ban titkára volt a B. Keresk. Ifjak Társulatának, majd igazgatója a Kisipari Szövetségnek. Többször járt a Keleten. Egy ízben elnyerte Budapest szföv. Ferenc József-díját. — Elbeszélései, versei és cikkei 1895/6-ban a nagyváradi *Tiszántúlban* s 1896-tól kül. föv. lapok- és folyóiratokban. Regénye: *Elet* (1910. Galambszárnyak). — Munkái: *A boldogság meséiből.* Bpest, 1899. — *A kévél meg a búza v. a gyűlölködés ára.* (Népiratkák. 150.) U. o., 1900. — *Romantika.* Elbek. U. o., 1901. — *Március 15.* Alk. színj. 1 felv. U. o., 1904. (2. kiad. 1907; 3. kiad. 4. ezer, 1908). — *A gonosz beszéd átka.* (Népiratkák. 204.) U. o., 1904. — *A szamarak szigete.* U. o., 1906. — *Elbeszélések.* (Kis Kvtár. 110.) U. o., 1910. — *A szabadság ünnepe.* Alk. ifj. színj. 1 felv. (Tört. és Isk. Játékok. 2.) U. o., 1913. (Valószínűleg a *Március 15.* 4. kiadása.) — *A muszka vendég.* Háborús novellák. U. o., 1915. — *Négy lábú bajtársaink.* Állatok a háborúban. U. o. 1915. — *Tűz!* Háborús tréfák. U. o., 1915. (3. kiad. új párbeszédekkel. U. o., 1916.) — *Emberkék.* (M. Kvtár. 815.) U. o., [1916]. — *A hadi árvák.* Ifj. színj. 1 felv. (Ifj. Színjátékok. 4.) U. o., 1916. — *A Kárpátokban.* Ifj. színj. 2 felv. (U. o. 5.) U. o., 1916. — *Kis ördögök.* Négy jómadár csinytevésai. U. o., 1916. — *A nászhajó.* Reg. U. o., [1917]. — *Az ügyetlen.* Reg. U. o., 1917. — *Rangosan.* U. o., 1917. — *Ameddig a kélmény füstöl.* U. o., 1918. — *Legyen férfi a párom.* (Vidám reg.) U. o., 1918. (Új borítékiad. Legjobb Kvek. 80.) — *Csomorkányék Pesten.* U. o., 1918. — *A múzsa csókja.* U. o., [1919]. — *Lajoska párbajozik.* Vigj. 1 felv. (Ifj. Színjátékok. 30.) U. o., [1921]. — *A király parolája.* Vid. paraszttjel. (U. o. 48.) U. o., [1922]. — *Az újraéledk.* Reg. U. o., 1923 [1922]. — *A szerenád.* Vigj. 1 felv. (Ifj. Színjátékok. 50.) U. o., [1923]. — *Gombház.* U. o., 1930. — *Az atyafiak.* U. o., 1931. — *A tölgyfa.* U. o., 1932. — Színművel: *Tilos a csók.* Operett 3 felv. Vincze Zsigmond zenéjével Bródy Miksa verseire. (Bemut. Király Szính. 1909. X. 8.); *Téli verőfény* (Uránia Tudományos Színház. 1911. XII. 27.); *Fekete toborzó, színm.* (1920).

RASKAI (1900-ig Krausz) FERENC, hírlapíró, szül. Komáromban 1883. november 23 án, megh. Budapesten 1942. október 30-án. — Izr. Szülők: Krausz Miksa, Spitzer Berta. Tanulmányait a komáromi bencéseknel és Budapesten végezte, ahol jogot hallgatott. 1902-ben s.-szerkesztője lett a *M. Közélet* c. hetilapnak, 1903/36. a *P. Hírl. b.* munkatársa, a szính. rovat vezetője volt. Első versei komáromi és győri lapokban, 1902-től bpi napi- és hetilapokban jelentek meg. Az ifjúsági irodalmat is művelte. — Munkái: *Ötlet és „ansix” versek.* Komárom, 1901. — *Zongora dalai.* Költemények. Bp., 1901. — *Elni tovább...* Költemények. U. o., 1903. — *Hét esztendő.* Költemények. U. o., 1908. — *Asszonyi balsors.* Novellák. U. o., 1908. — *Asszonyi históriák.* (Mozgó-Kvtár. 28.) U. o., 1909. — *Szilveszter éj.* (Monológok. 184.) U. o., 1909. — *A jó vidék.* Humoros esetek. (Mozgó Kvtár. 47.) U. o., 1910. — *Gyerektáros.* Ifj. komédia 3 felv. U. o., [1915]. (Bemut. Vígszính. 1914. IV. 4.) — *Lidi... Lidia.* Vigj. 1 felv. U. o., 1915. (Bemut. Király Szính. 1915. VI. 11.) — *Három egyfelvonásos.* (Bestia. Prof. Nick El Hama. A kalandorné.) U. o., [1916]. — *Hivatalnokleány.* Színm. 3 felv. 1/2. kiad. U. o., [1916]. (Bemut. Budai Színkör 1916. VIII. 2.) — *A budai ház.* Pesti tört. 3 felv. U. o., 1917. (Bemut. Budai Színkör 1917. VII. 13.) — *Az ifjúságnak.* Novellák. U. o., 1917. — *A csodamajom.* U. o., [1921]. — *Egy Kossuth-képregénye.* (Ifj. elb.) U. o., [1921]. — *Férfistrás.* Reg. U. o., [1921] (2. kiad. U. o., [1922].) — *A szerelem nyomorékjai.* Reg. U. o., [1921]. — *Kis leány, nagy színész.* Reg. U. o., [1922]. (2. kiad. U. o., [1923].) — *A mentőangyal.* Vigj. 3 felv. U. o., [1922]. (Bemut. a bpi Renaissance Szính.) — *Dunai északok.* Reg. U. o., [1923]. — *Kandó Zoltán.* U. o., 1925. — *Szépasszony tolla.* U. o., 1926. — *A megnemértett férfi.* U. o., 1927. — *Esztí.* U. o., 1934. — *Aram a tengerben.* Jászai Mari rajeci regénye. U. o., 1938. — *Az örök lemez.* Reg. U. o., 1938. — *Önvédelem.* Versek. (U. o.), 1939. — *Titkaim.* Egy 36 éves íróasztal regénye. U. o., 1936. (3 köt.) — *Magda.* U. o., én. — Könyvalakban meg nem jelent színművei: *Kolumbusz báró.* Operett 3 felv. Chorin Géza zenéjével (bemut. Várszính. 1910. VI. 12.); *A templom törlében.* Szatirikus vigj. 1 felv. (Ungvár, 1910. XII. 9., Nagyvárad, 1911. VII. 24.); *A fann.* Vigj. 3 felv. (Kolozsvár, 1912. III. 12.); *A hercegnő pongyolája.* Moziszkecs (bpi Apolló, 1914. V. 6.); *A titokzatos vendég.* Boh. 1 felv. (bpi Apolló-Kabaré 1916. III. 22.); *Bestia.* Dráma 1 felv. (bpi Télikert 1916. IV. 1.); *A bosszú.* Dráma 1 felv. (bpi Intim-Kabaré 1918. I. 2.); *A gavallér.* Életkép 1 felv. (Dunaparti Szính. 1919. XII. 9.)

SOMLYÓ (1885-ig Schwarz?) SANDOR, magánzó, szül. Szinnye szerint Baján (Bács-Bodrog vm.) 1874 körül, megh. Vácott 1942. december 22-én (68 éves). — Az 1890-es években Budapesten hírlapíróskodott. 1902–1928. Berlinben élt mint törvényszéki hites tolmács és éveken át az ottani M. Egyesület titkára. 1938-ban Vácra költözött, ahol igen szűkös viszonyok közt élt. — Előtte ismert tárcái és versei: *Képes Csal. Lapok* (1895/98, 900/5), *Pécsi Napló* (1895, 97/99), *Főv. Lpok* (1898/9, 901), *Délmorsz. Közl.* (1898), *M. Génusz* (1899), *P. Hírl.* (1902, 05/6), *P. Napló* (1905). — Munkája: *Dalok a távorból.* Berlin, 1904.

SZEGŐ (1891-ig Singer) BÉLA, ny. hírlapíró, szül. Szolnokon 1862-ben, megh. Budapesten 1942 októberében. — Szülők: Singer Jakab, Pickler Minna. Az 1890-es évek elején könyvelő volt Szolnokon, majd mint gyorsíró a *P. Hírl.* munkatársa lett s a bécsi telefon-híryanagot fordította. 1920-ban ment nyugdíjba.

SZERELEMHEGYI TIVADAR, ny. áll. gimn. tanár, szül. Csongrád-ban 1857-ben, megh. Budapesten 1942. október 24-én (tem. n.) — R. kat. Mint lat. gör. szakos tanár 1880-tól 1907. I. 1.-éig működött, legutóbb a budapesti II. ker. kir. kat. főgimnáziumban és a Ferenc József nevelőintézetben. — Szépirod. munkái: *A Balassa-halom*. Elb. a török hódítás korából. Bpest, 1891. — *A királyért*. Tört. elb. (Hazafias Kvtár. 7.) Pozsony, 1893. (*A Becsület és hűség* c. gyűjtelkes kötetben is. U. o., 1894. Külön 2. kiad. Bp., 1907.) — *A fekete csereg pusztulása*. Tört. elb. (U. o. 16.) U. o., 1894. Az *Agyúdörgés között*. Pozsony, 1895. c. kötetben mások elbeszéléseivel egyesítve is forgalomba került; külön 2. kiad. Bp., 1907). — *Római királymondák*. (Ifj. Kvtár. 6.) U. o., (1898.) — *A győri askakas*. Elb. Bpest, 1904.

TASSONYI ERNŐ, okl. bányamérnök, min. tan., a bpi bányakapitányság vezetője, szül. Taktaszadán (Zemplén vm.) 1881 január 13-án, megh. Budapesten, 1942 november 16-án. — Ref. Atyja: T. János kisbirtokos. A gimnáziumot Sárospatakon, a bányászati főiskolát Selmecbányán végezte, majd a bpesti egyetem jogi karán államtud. államvizsgát tett. Áll. szolgálatát a bpesti m. k. bányakapitányságon kezdte, melynek végül vezetője lett. Hivatalos kiküldetésben hosszabb időt töltött Angliában, ahol a szénbányák műszaki berendezését és a munkásviszonyokat tanulmányozta. — Novellákat és tárcákat írt kül. lapokba. — Szépirod. munkája: *Aki a párját keresi*. Reg. a selmeci diákéletből. Selmecbánya, 1905.

TELEK A[NTAL] SANDOR, asztalosmester, szül. Füleken (Nógrád vm.) 1880 augusztus 5-én, megh. Rimaszombatban 1942 október 10-én (tem. napja). — Iparát Rimaszombatban művelte, melynek a cseh megszállás idején városerőbírja volt. — Versei 1906-tól (?) vidéki és főv. lapokban. — Munkái: *Felhős ég alatt*. Versek. Rimaszombat, 1911. — *Egyre borúsabb napok*. Versek. U. o., 1920. — *Örtűz*. Versek. U. o., 1928. — *Isten tenyerén*. Versek. U. o., 1937.

VANYOLÓS M. István, kereskedő, szül. 1906 körül, megh. Kolozsvárt 1942. októberében (36 éves). — A kolozsvári *Ellenzék és Keleti Újs.* munkatársa volt.

VASARHELYI BOLDIZSAR, tb. esperes, ny. ref. lelkész, szül. Lukailenczfalván (Maros-Torda vm.) 1862. február 24-én, megh. Kolozsvárt 1942 november 5/6. éjjelén. — A teológiát Nagyenyeden és Utrechtben elvégezvén, egy ideig püspöki titkár volt Kolozsvárt, majd 1887-ben missziói lelkész lett Szamosújvárt, 1894-ben r. lelkész Désen s végül u. az Kolozsvárt. — Egyh. beszédei: *Debr. Lelkészi Tár.* — Munkái: *Siessünk Jézushoz!* Ima és egyh. besz. Szamosújván, 1894. — *Milleniumi ima és egyh. besz.* Dés, 1896. — *1902. márc. 15. és szent (!) Petőfi napján*. U. o., 1902. (Boros Gáborral). — *Egyh. besz. Kossuth Lajos születésének 100. évfor.* U. o., 1902. — *Gyakorl. levelek egy kezdő lekipásztorhoz*. U. o., 1907. (V. B. betűjegy a.) — *Vékony Ferenc ... emlékére*. Emlékbesz. U. o., 1909. — *Isten fiának dicsősége*. Három egyh. besz. Kolozsv., (1922). — *Siessünk Jézushoz!* Egyh. beszédek. U. o., 1930.

G. P.

Titkári jelentés.

Tekintetes Társaság!

Híven hagyományainkhoz egybegyűltünk, hogy Társaságunk életének visszatérő s megújuló ünnepi keretei között hódoljunk az irodalomtörténet tudománya eszményeinek s ugyanakkor számot adjunk arról, vajjon méltóan szolgáltuk-e őket. Ez a tudományszolgálat soha nem volt annyira kötelező, de egyben annyira nehéz is, mint ma. A szellemi élet magasabb rendű igénye nem tűr megszakítást, problémái izgatóan és nyugtalanul jelentkeznek, megoldásra várnak és a kutató és építő munka folytonosságában törekednek mindig teljesebb és időszerűbb megvalósulásra. A gondolat eszmélkedő és magába vonuló csendjét azonban megszagattja és feldúlja egy sötét géniusznak: a háborúnak a jelenléte. Nehéz és fájó terhe alatt meghajlik és elborul a szellem tiszta és szabad távlata, megzavart és viharzó lesz a gondolat szötte, amelyen az értelem alkotó szépségét és nyugalmit ijesztően oldja szét az események haláltáncának komor, sötét rengése. Hol van az a tudós lelki erő, amely egyszerre tudná harmonizálni önmagában ezt a két világot: a tudomány logikus rendjét s az irrationalis háborút; hol van az a legnagyobb tudós egyéniség is, aki el tudná magában szigetelni az eszmék elvont világát az idők vérző valóságától s képes lenne közönbösséggel meghúzni azt a határt, ahol kezdődik benne hazája sorsának osztályos hordozója és végződik az érdektelen ember. Hasztalan az örök kiáltás elhárító féltése: *Noli turbare circulos meos!* — a háború lehelete eléri a szellem legmesszebb eső tájékait is.

Bármilyen kérlelhetetlenül érvényesül is azonban a háborúnak ez a bénító hatása, irodalomtudományunk mégis ki tudta vele szemben védeni az életrevaló képességét és a szellemi értékek crejébe vetett optimizmusát. Akármennyire megváltozott is a történelmi felszín a lét megszokott formája, lenn a mélyben megszakítás nélkül folytatódott a kutatás, a gyűjtés, az alapozás, a feldolgozás munkája. A külső, a küzdő, a hősi Magyarország alatt élt és él egy másik: a literalis Magyarország, amely a tudomány és művelődés szeretetének hősi szenvedélyével igazolja amannak jogait, elmélyíti szellemi méltóságát s őrzi, fenntartja léte értelmének igazságait s bizonyosságait. A kettő a nemzet és tudomány felbonthatatlan egységének örökségében, egymást fölemelő szolgálatában úgy tartozik össze, mint a lélek és a vér.

Irodalomtudományunk elmúlt évi életében nemcsak ezzel a maga képességeit hitelesítő és mai időelő erejét és termékenységét bizonyító működésével találkozunk. Mintha ő maga is valami belső elváltozást ment volna keresztül. Az a módszertani harc, amely oly éles különbséget vont eddig az irodalomtörténetírás munkagondolatában és gyakorlatában, s amely szinte belehasított már az irodalomtörténet fogalmába és értékminősítően választotta benne szét a tények és a szellem kategóriáit, elmúlóban van. A küzdelem az irodalomtörténet tudományának belső szervezeti teljesebb fejlődésével és heurisztikus szempontjainak megfinomodott meggazdagodásával járt. A magyar irodalomtörténetírás válságai után kezd rátalálni a maga egyéni útjára, arra a módszertani egységesítésre, amelyben a tényeknek eszmei értékük, az eszméknek ellenőrizhető valóságerejük

van, amelyben a tárgyismeret biztonsága adja meg a magasabb felfogás és értelmezés szabadságának szilárd önállóságát, amelyben a tiszta és jó anyag engedelmese és hajlékony eszköz marad arra, hogy az irodalomtörténetíró akár mint gondolkodó, akár mint művész, alakilag csakúgy, mint tartalmilag a műalkotás remekét formálja ki belőle. Az egyensúlyozásnak ebben a reális fegyvelemtartásában nem nehéz megfelelni arra, hogy mi nagyobb és erősebb tény, az-e, amely az adatokban jelentkezik, vagy az, amelyekben fel van oldva az adatok értelme és szándéka? Mi egészségesebb anyag, az-e, amely csak nyersen lemérhető valóság, vagy az, amelyből kibontakozik az a jelentőség, amely értelmileg létrehozta? Mikor van messzebb ható kisugárzása egy alkotásnak, akkor-e, ha csak önmagában elszigetelten jelez, vagy ha megszólal benne egy mind'g felelni akaró világ!

Irodalomtörténetírásunknak egy másik jelentkező vonása egy bizonyos elhajlás a mindennapok küzdelmeinek érdekei és iránya felé. Az elvek és események e forró légköre, irodalomkívüli programszerűsége szükségképpen átminősíti e viszonyban az irodalomtudomány jellegét és célját, kiemeli tárgyilagos helyzetből és irányított szerepet juttat számára. A veszedelem nemcsak onnan fenyeget, hogy ez a módszer kockáztatja az irodalmi megismerés lehetőségét, hanem abból az egyoldalúságból, amely nyomában jár s amely az irodalom fogalmát osztálytudattal azonosítja s az irodalom egyetemes eszméjét egy párt-idea alá igázza és így visszaveti az irodalomtudományt egy magát elsorvasztó, mert megszűkítő állapotba. Lehet-e tudományról ott szó, ahol nem egy fogalmi rendszer önmagából merített elvei érvényesülnek, hanem idegen célok határozzák meg egy alkalmi értelmű irodalom használati értékét? Szabad-e elkövetni azt a szellemi elidegenítést, amely annak az eljárásnak a következménye, hogy a tiszta és független esztétikai értékeit alarendeljük egy különben önmagában tiszteletreméltó, de időleges irányzat profán szolgálatának? Az irodalomtörténet egyszer már felszabadította magát multja alól. Mi szükség van arra, hogy újra visszafordítsuk története irányát s egyéni területén kívül szegődtessek el?

Ilyen körülmények között végezte Társaságunk munkáját. Csak egyre törekedett: érintetlenül és tisztán tartani tudományunk méltóságát. Ezt az elvet, amely ma legnagyobb biztonságunk, őrizte s valósította meg kitűnően szerkesztett folyóiratunk, mely változatosan, időszerűen s előkező szempontokból írt tanulmányaival hordozta tudományának törekvéseit és gyarapította eredményeit. Ennek adtak nyilvánosságot felolvasó üléseink, melyeket Földessy Gyula, Rolla Margit, Dénes Tibor és Szabó Richárd nagyértékű előadásait megtisztelően, mindig szép közönség ajándékozott meg érdeklődésével.

Nem fejezhetem be ezt a jelentésemet a nélkül, hogy ne gondolnék e percben katonáink küzdő sorában harcoló tagtársainkra s ne fejezném ki mindnyájunk reményét és hitét, hogy a győzelmesen befejezett háború hozza meg a lehetőségét tudományunk minél hatalmasabb és átfogóbb arányú kibontakozásának.

Ettől az érzéstől áthatottan, s egyben megköszönve a nm. V. K. M.-nak Társaságunkhoz juttatott évi segélyét s az Akadémia főtitkárának, Voinovich Géza ömértóságának üléseink megtartására mindig készenálló előzikénységét, tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

Brisits Frigyes.

Társasági ügyek.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1942. március hó 14-én a Magyar Tudományos Akadémia termében tartott választmányi és felolvasó üléséről.

Elnök: Gulyás Pál.

Titkár: Brisits Frigyes.

A választmányi ülésen csak a pénztáros tesz jelentést a Társaság anyagi ügyeiről, amelyek teljesen kielégítőek. Utána a Társaság megtartja felolvasó ülését.

Előadó: Földessy Gyula.

Tárgy: Határhúzások Ady és Babits között. Babits magyar és világ-irodalmi jelentősége.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1942. május hó 9-én a Magyar Tudományos Akadémia termében tartott választmányi és felolvasó üléséről.

Elnök: Alszeghy Zsolt.

Titkár: Brisits Frigyes.

A titkár közvetlen szavakkal búcsúztatja Oberle Józsefet, aki váratlanul meghalt. A Társasággal szemben először mint pénztáros, azután mint ellenőr szerzett érdemeket. A választmány emléket jegyzőkönyvileg örökíti meg s azután ideiglenesen a közgyűlési határozatig az ellenőri tisztséget Batizi László rendes tagra bízta. Ezután a pénztáros tesz megnyugtató jelentést. Majd a társaság megtartja felolvasó ülését.

Előadó: Rolla Margit.

Tárgy: Arany János unokája.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1942. október 10-én a Magyar Tudományos Akadémia termében tartott választmányi és felolvasó üléséről.

Elnök: Gulyás Pál.

Titkár: Brisits Frigyes.

A titkár megható szavakkal búcsúztatja a nemzet hősi halottját, Horthy István kormányzóhelyettes urat. A választmány elhatározza, hogy az ország Kormányzóhelyettesének hősi halálát és példaadását jegyzőkönyvileg megörökíti. Utána a pénztáros tesz jelentést és bejelenti, hogy az egyesület éve anyagilag előreláthatólag éppúgy végződik, mint tavaly, vagyis minden teher kifizetése után a folyóirat jövő évi 1. számának fedezése is biztosítva van.

Az elnök bejelenti, hogy a Társaság volt elnökének, Pintér Jenőnek sír-emlékét leleplezték. A leleplezési ünnepélyen a Társaság is megjelent, nevében Alszeghy Zsolt mondott beszédet s egyúttal koszorút helyezett el a sír-emléken.

A titkár bejelenti, hogy dr. Horváth Miklós tagnak jelentkezett a választmány a tagok sorába felvette. Utána a Társaság megtartotta felolvasó ülését.

Előadó: dr. Szabó Richárd.

Tárgy: A kezdő Ady.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság 1942. december 12-én a Magyar Tudományos Akadémia termében tartott választmányi és felolvasó üléséről.

Elnök: Alszeghy Zsolt.

Titkár: Brisits Frigyes.

Az elnök az ülés megnyitása után bejelenti, hogy a Társaság közgyűlése 1943. február hó 13-án lesz. A közgyűlést előkészítő bizottság tagjaiul ajánlja Brisits Frigyest, Kerecsényi Dezsőt és Regényi Sándort. A választmány a javaslatot elfogadta. Utána a pénztáros tesz jelentést arról, hogy a közeli zárás előreláthatólag 1300 pengőt fog eredményezni. Utána a Társaság megtartja felolvasó ülését.

Előadó: Dénes Tibor.

Tárgy: Preromantika a XIX. század utolsó szakaszában.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaság választmányának 1943. február 13-án a Magyar Tudományos Akadémia termében tartott üléséről.

Elnök: Alszeghy Zsolt.

Titkár: Brisits Frigyes.

Az elnök bejelenti, hogy a választmányi ülés egyetlen tárgya a közgyűlés előkészítése. Felolvassa az előző ülésen kiküldött háromtagú jelölőbizottság (Brisits Frigyes, Kerecsényi Dezső, Regényi Sándor) javaslata alapján megharmadolt választmány névsorát. Új választmányi tagok: Dezsényi Bóla, Sándor István.

A választmány a javaslatot egyhangúlag elfogadja.

Ezután az elnök bejelenti, hogy Vikár Béla rendes tag ezer pengő alapítványt tesz, amelynek első részletét (100 pengőt) már be is fizette. Az alapítványból egy fiatal egyetemi hallgató pénz- vagy könyvjutalomban fog részesülni. Ezzel az ülést bezárájk.

Jegyzőkönyv

a Magyar Irodalomtörténeti Társaságnak 1943. február 13-án a Magyar Tudományos Akadémia üléstermében tartott közgyűléséről.

Elnök: Sík Sándor.

Titkár: Brisits Frigyes.

Jelen vannak: A Társaság teljes tisztikara, 112 tagja és nagyszámú közönség.

Az elnök megállapítja a közgyűlés határozatképességét.

Sik Sándor alelnök elnöki megnyitójában Kölcsey, Vörösmarty és Széchenyi irodalmi munkássága alapján a magyar romanticizmusnak azon elveivel és tulajdonságaival foglalkozik, amelyek nem magyarázhatók külföldi hatással s a romanticizmusnak jellegzetesen csak magyar vonásai. (Sik Sándor előadását a Társaság folyóirata teljes egészében közli.)

Brisite Frigyes titkári jelentésében bőven foglalkozik az elmúlt év irodalmi életével s kiemeli, hogy az irodalomtörténetírás a háborús viszonyok ellenére is megteszi kötelességét. Szeretettel emlékezik meg a honvédség hősi harcairól s a harcúton küzdő tagtársakról. Ismerteti a Társaság 1942. évi murkásságát. Indítványára a közgyűlés egyhangúlag elhatározza, hogy jegyzőkönyvi köszönetet mond a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak a folyóirat támogatásáért s Voinovich Géza úrnak, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkáranak az akadémiai ülésterem átengedéséért. (A titkári jelentést a Társaság folyóirata közli.)

Az elnök megköszöni a titkár értékes jelentését, majd az ellenőrt kéri fel jelentéstételeire.

Batizi László ellenőr kegyelotes szavakkal emlékezik meg elődjéről. Oberle Józsefről, majd felolvassa jelentését az 1942. évről és az 1943. évi költségvetési irányzatot. (Folyóiratunk mindkettőt közli.) Javaslatára alapján a közgyűlés Regényi Sándor pénztárosnak az 1942. évre a felmentést megadja s az 1943. évi költségvetést elfogadja.

Fután az elnök bejelenti, hogy a választmány megharmadolása esedékes. Kiosztja a háromtagú előkészítő bizottság jelöléseit. Egyhangú választás alapján az egyharmadában megújított választmány tagjai: Ágner Lajos, Baránszky-Jób László, Bán Aladár, Berczik Árpád, Birkás Géza, Csery-Clauser Mihály, Dénes Tibor, Fábian István, Farkas Gyula, Galamb Sándor, Gálos Rezső, György Lajos, Hajnóczy Iván, Hankiss János, Helle Ferenc, Horváth János, Horváth Béla, Kardeván Károly, Kéky Lajos, Kocsis Lénárd, Lám Frigyes, Mitrovics Gyula, Pap Károly, Petri Mór, Radványi Kálmán, Solt Andor, Szabó Richárd, Szira Béla, Timár Kálmán, Vajthó László, új tagok: Dezsényi Béla, Sándor István.

Az eredmény kihirdetése után az elnök megköszöni a tisztikar odaadó munkáját, a tagok és a közönség érdeklődését. A jegyzőkönyv hitelesítésére Kozocsa Sándor és Varjas Béla rendes tagokat kéri fel és az ülést bezárja.

K. m. f.

Magyar Irodalomtörténeti Társaság, Budapest.

Ellenőri jelentés az 1942. évről.

I. Alulírt napon megvizsgáltuk a Magyar Irodalomtörténeti Társaság számadásait az 1942. évi január hó 1-től 1942. évi december hó 31-ig terjedő időszakról. (A Pénztári Könyvet, a Zárószámadást, a Vagyommérleget, a tartaléktörke könyvét és a költségvetési előirányzatot az 1943. évre.) Azt találtuk, hogy az 1942. év december 31-én a bevételek összege 7261 pengő 32 fillér, a kiadások összege 5990 pengő s így az 1942. év december hó 31-én a készpénzmaradvány 1271 pengő 32 fillér.

II. A Magyar Irodalomtörténeti Társaság vagyona 1942. évi december hó 31-én 3509 pengő 86 fillér. (Ebből készpénzmaradvány 1271 pengő 32 fillér; a tartalékalap készpénze 2009 pengő 54 fillér, hadikölcsönkötvények árfolyamértéke 46 pengő, a Magyar Tudományos Társulatok Sajtóvállalata Részvénytársaság 13.959. és 13.960 számú részvényeinek névértéke 40 pengő, egy irattári szekrény értéke 143 pengő.)

III. A számadások részletes megvizsgálásából meggyőződünk arról, hogy a pénztár kezelése rendben van. Javasoljuk, hogy a közgyűlés Regényi Sándor pénztáros úrnak, az 1942. január hó 1-től december hó 31-ig terjedő időre a felmentést adja meg és működéséért fejezze ki köszönetét.

Budapest, 1943. január 1-én.

Batizi László s. k.
ellenőr.

**A Magyar Irodalomtörténeti Társaság költségvetési előirányzata
az 1943. évre.**

Várható bevételek:

Áthozat 1942-ről	1.271·32 P
Tagdíjakból	1.200— „
Előfizetésekbenl	3.800— „
Allamsegélyből	350— „
	<hr/>
	Összesen: 6.621·32 P

Várható kiadások:

A folyóirat nyomdaköltségére	3.000— P
A folyóirat írói díjaira	1.200— „
A folyóirat szerkesztői díjára	400— „
Tisztviselők tiszteletdíjaira	480— „
Segédszemélyzet jutalomdíjaira	160— „
Sajtókamarai díjakra	180— „
Egyéb kiadásokra	480— „
Várható átvitel 1943. december 31 én ..	721·32 „
	<hr/>
	Összesen: 6.621·32 P

Regényi Sándor s. k.
pénztáros.

Felelős szerkesztő és kiadó : Kozocsa Sándor, Budapest, VIII. Rákóczi-út 19.
42.223. — K. M. Egyetemi Nyomda, Budapest, 1943. (F.: Thiering Richárd.)